

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

IV. Quæ sit forma ad consecrandam Eucharistiam requisita, & quis verus & proprius verborum illius sensus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

SECTIO IV:

*Quæ sit forma ad consecrandam Eucharisti-
requisita, & quis verus & proprius ver-
borum illius sensus.*

DOCET S. Thomas q. 78 a. 1. formam ad Sacramen-
hoc conficiendum requisitam in eo consistere,
cerdos eadem verba super materia panis ac vini pro-
quæ à Christo Domino illud instituentem, panemque
corpus suum ac vinum in sanguinem convertente pro-
sunt; nimirum super pane: *Hoc est corpus meum*; & su-
vino: *Hic est calix sanguinis mei, &c.* Quibus verbis
Ecclesiæ Romanæ consuetudine à S. Petro Apostolo
rivata (ut observat idem S. Doctor a. 2. ad 5.) interse-
hæc coniunctio, enim, quæ non est de formæ huius
cessitate, sed tantum ut verba ipsius consecrationis
liori sensu cum antecedentibus cohæreant.

Hæc autem doctrina expressis verbis traditur in
Eug. & in Catech. Rom. part. 2. cap. 4. & huic etiam
seripserunt unanimiter SS. Patres, ut S. Greg. Nicen.
Catechet. cap. 37. ubi dicit quod *Panem sanctificaturus
bo (sicut dictum est) transmutatus nempe ab isto; hoc est
pus meum*, Tertull. lib. 4. cont. Marcionem, *Panem
quit, acceptum Christus fecit corpus suum dicendo
corpus meum*. Et S. Ambros. lib. 4. de Sacram. cap. 4.
secratio, inquit, fit verbis Domini: & ubi ventum est ut
ficiatur venerabile Sacramentum, iam non suis sermonibus
cerdos, sed Christi sermonibus utitur.

Confirmari potest eadem doctrina ex antiqua & univ-
versali Ecclesiæ praxi, quæ statim post prolationem sup-
dictorum verborum ostendit venerabile Sacramentum opi-
populo adorandum, ut videre est in Canone Missæ obse-
quet

quem multis ante sæculis ab ipsa Ecclesia institutum esse declarat Concil. Trid. Sess. 22. cap. 4. Vnde sequi docet Gamachæus id q. 78. c. 1. hanc doctrinam esse de fide, nec in hæresi negari posse, qui etiam capite 2. observat non omnia verba, quæ in consecratione sanguinis proferrè solent, ad formæ substantiam pertinere, sed tantummodo ista: *hic est calix sanguinis mei*; alia verò quæ sequuntur, esse tantum de necessitate præcepti; proindeque absque gravi peccato omitti non posse; quamvis si omitterentur, nihilominus consecratio ipsius sanguinis validè conficeretur: quod etiam ante illum docuerunt Mag. sentent. Bonav. Albert. Alensis, Ioannes Major, & alii quos ibidem citat.

Quod spectat ad verum & proprium illorum consecrationis verborum sensum. Quæres 1. an debeant intelligi recitative tantum seu materialiter, an verò significative seu formaliter: seu an sacerdos verba illa proferat animo solum referendi verba ab ipso Christo in huius Sacramenti institutione usurpata; an etiam animo exercendi significationem illorum, & consecrandi seu convertendi panem & vinum in corpus & sanguinem eiusdem Christi.

Resp. cum S. Doctore utroq; modo proferri: recitative videm, ut constat ex his verbis canonis: *Qui pridie quam daretur, accepit, &c.* quibus sacerdos narrat, quid Christus Dominus in huius Sacramenti institutione fecerit, & dixerit. Proferri verò etiam significative præter S. Thomam docent Alensis, S. Bonav. Scotus & alii apud Suarem: & colligitur ex eo quod in Dec. Eug. declaratur sacerdotem in persona Christi loquentem hoc conficere Sacramentum; non loqueretur autem in persona Christi, si tantum arraret & recitaret id, quod dixit Christus.

Quæres 2. quid in illis verbis consecrationis proprie significet pronomen *Hoc & hic*.

Longum & superfluum esset, referre omnes hæreticentiam opiniones de significatione pronominis illius, nam Misat observat Gregorius à Valentis, octoginta & amplius inter-

interpretationes absurdissima & falsissima in eorum
 ris reperiuntur. Varia quoque sunt Doctorum Catho-
 ricorum explicationes, qui tamen in eo ab hæreticis sequi, il-
 ferunt, quod hi licet inter se divisi & male coherendum,
 convenient nihilominus in reiicienda & deneganda
 substantiatione panis & vini in Christi corpus & consecratione
 nem; illi vero eam constantè asserant, imò tanquam
 de credendam supponant. Omissis igitur etiam vanis
 lis Catholicorum interpretationibus, omnium certè verbo
 videtur esse illa, quam assert S. Doctor nimirum per
 nomen, *Hoc vel hic*, nihil demonstrari, quod sit eo tenet & pro-
 re quo profertur, sed id, quod est in fine prolationis
 formæ, prædictamque locutionem intelligendam esse
 ultimum in fine prolationis verborum.

Hæc autem S. Doctoris explicatio duplici modo
 ligi potest: prior est, ut pronomen illud accipiatur
 stantive saltem in forma consecrationis panis & per
 significetur substantia corporis Christi (quæ erit sub
 ciebus panis in fine prolationis formæ) confusè
 eo pronomine designata; & per prædicatum huius
 ciationis distinctius expressa. Posterior modus, quæ
 entur Ioannes Major in 4. dist. 8. q. unica & Maldon
 in cap. 26. S. Matth. est, ut prædictum pronomen
 adiectivè, ac proinde ut eodem modo hæc Christi
 intelligantur: *Hoc est corpus meum*; atque si quis
 est *Thesaurus meus*; & sicut etiam Pater cælestis de
 Christo Domino dixit, *Hic est filius meus dilectus*; quæ
 steriori sensu præsertim intelligi debet forma consecra-
 tionis sanguinis, cuius verba transulit interpres
 per nomen adiectivum demonstrativum: *Hic est calix*
guinis mei.

Quæres 3, quo sensu in verbis illis consecrationis
 pienda sit copula, *est*; hæretici enim contendunt
 accipiendam esse pro *significat*; quam ad rem varia
 pturis exempla proferunt, in quibus eo sensu accipi-
 sar, ut 1. Corinth. 10. *Petra erat Christus*, id est
 petra significabat Christum.

Resp. 1. quamvis verum esset, aliquando in scripturis
 verbum substantivum sic accipi; inde tamen nullo modo
 sequi, illud in verbis consecrationis eo sensu esse accipi-
 erendum; cum neque à SS. Patribus, neque ab Ecclesia uni-
 versa unquam sic acceptum fuerit, ut constabit ex ijs quæ
 in sectione sequenti dicentur.

Resp. 2. falsum esse, illud verbum substantivum, *est*, in
 variis sacris aut etiam prophanis litteris unquam accipi pro
 verbo *significare*: in omnibus enim allegoricis aut meta-
 phoricis locutionibus, quæ afferri possunt [ut rectè obser-
 vat & probat Maldonatus supra] si quæ figura est, non hæ-
 bet in verbo, *est*, sed vel in subiecto enunciati-
 onis, vel in prædicato; verbum enim, *est*, semper aut substantiam, aut
 solam extremorum unionem significat, ut docuit Aristot.
 in lib. de interpret. cap. 3.

Quæres 4. quomodo hæc consecrationis forma vera
 esse possit: prius enim requiritur rem aliquam esse, quam
 sub veram esse propositionem quæ affirmat illam esse; forma
 autem consecrationis, cum efficiat illam rem quam enun-
 ciat, est illa prior, & ex consequenti falsa; cum significet id
 quæ esse quod nondum est.

Resp. ex S. Doctore hæc esse differentiam locutio-
 num, quæ vim significativam solummodo habent, & ea-
 rum quæ habent vim effectivam: quod illæ supponant
 rem quam enunciant, jam esse: hæc verò illam efficiant:
 eandem ad veritatem formæ consecrationis, per quam v.g.
 corpus Christi ponitur sub speciebus panis, sufficit, quod
 eadem duratione reali, qua significatio ejus, completur,
 res per eam significata & enunciata talis à parte rei sit,
 qualis esse significatur & enunciat: quod cum in forma
 illa reperitur [ut constabit ex dicendis Sectione sequen-
 ti] hinc sequitur illam veram esse.

Quæres 5. & ultimo, quo sensu intelligi debeant verba,
 quæ ad consecrationem sanguinis Christi Domini adhi-
 bentur: *Hic est calix sanguinis mei, novi & æterni Testamenti,
 mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remis-
 sionem peccatorum.*

Iam diximus non omnia illa verba esse de esse
 consecrationis, sed hæc tantum, (*Hic est calix sanguinis
 mei*) ea verò quæ sequuntur, per traditionem à S. Petri
 Apostolo (qui Romanæ liturgiæ author fuit) acceptam
 docet Leo 9. in Epist. ad Michaëlem Imperatorem cap.
 & S. Thom. a. 3. fuisseque addita verbis essentialibus
 præ ad expressius significandam virtutem ipsius sanguinis
 Christi, qui quidem (ut explicat S. Doctor) pro nobis
 ius est, primò ad conferendum nobis ius hæreditatis
 juxta illud Hebr. 10. *Habentes fiduciam in introitu sancti
 in sanguine Christi; & ad hoc designandum, dicitur, in
 aterni Testamenti* Ius enim ad hæreditatem per testam
 tum acquiritur. Secundò ad justificationem & sanctifica
 tionem conferendam, cuius initium, fundamentum
 & radix est fides (ut loquitur Conc. Trid. sess. Secun
 da cap. 8.) & ideo subditur. *Mysterium fidei.* Tertio
 movenda ipsius gloriæ & justificationis impedimentum
 scilicet peccata juxta illud Hebr. 9. *Sanguis Christi
 dabit conscientiam nostram ab operibus mortuis: & qui
 ad hoc subiungitur: qui pro vobis & pro multis effundit* Tert
 remissionem peccatorum. *Pro multis*, id est, pro omnia
 quantum est ex parte ipsius Christi, ut explicant Eusebius
 & Theophyl. apud Maldonatum supra; vel *Pro magis*
 est pro solis prædestinatis quantum ad fructum & gratia
 ciam, prout à nobis explicatum est priori huius
 parte tract. 1. cap. 6. Sect. 5. *Effundetur*, vox Græca, in
 Evangelistis Matthæo, Luca, & Marco est præsentis
 poris, significatque effundi sanguinem, id est, offerri
 libari in ipso Missæ Sacrificio; versio tamen commu
 nis est futuri temporis, refertur ad effusionem
 sanguinis quæ in cruce futura erat, quando hæc
 Christus protulit; & hæc Ecclesia retinuit, ut significat
 Sacrificium illud quod in altari offertur, & illud quod
 cruce oblatum est, unum & idem esse *Solâ* (ut
 loquitur Concil. Trid. Sess. 22. cap. 2.)
offerendi ratione diversâ.

SECT